

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 3T/9/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8621010045
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Gombárová
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2021:8621010045.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník v senáte zloženom z predsedu senátu P. P. U. a prísediacich F. T. O. a H. B., na hlavnom pojednávaní konanom dňa 04. mája 2021, v trestnej veci proti obžalovanému X. I.X., pre zločin znásilnenia podľa § 199 ods. 1, 2 písm. b/ Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. b/ Tr. zákona, v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zákona a pre zločin sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, 2 písm. b/ Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. b/ Tr. zákona takto

rozhodol:

Obžalovaný:

X. I., nar. XX.XX.XXXX vo Svidníku,
trvale bytom H. 0,

sa uznáva za vinného, že

dňa 1.10.2018 v čase okolo 16.00 hod. na schodisku rodinného domu č. X v obci Z. H., okr. Stropkov, v stave pod vplyvom alkoholu schytil zozadu za krk Z. V., o ktorej vedel, že je tehotná, odtiahol ju do kuchyne domu, kde jej prikázal, aby sa vyzliekla donaha, inak zabije ju aj dieťa a ublíži jej priateľovi, v dôsledku čoho z obavy o seba a o svoje očakávané dieťa, keďže v tom čase bola v 7. mesiaci tehotenstva ho uposlúchla, následne ju nahú hodil na posteľ, a so stiahnutými nohavicami a trenírkami si na ňu ľahol a zakrývajúc jej ústa rukou s vyhrážkou, aby bola ticho a urobila to, čo žiada, snažil sa rozťahnuť jej nohy a vniknúť svojim pohlavným údom do jej vagíny, čo sa mu však kvôli jej aktívnej obrane nepodarilo, preto od tohto svojho konania upustil a následne priložil jej ruku na svoj stoporený pohlavný úd a prikázal jej, aby mu ho masturbovala, čo ona už z vyššie uvedenej obavy vykonávala po dobu asi pol minúty, pričom ho prosila, aby prestal, po čom bez toho, aby u neho došlo k vyvrcholeniu, od ďalšieho svojho konania upustil, obliekol sa a odišiel preč, pričom poškodenej Z. V. nespôsobil žiadne také zranenia, ktoré by si vyžiadali jej práceneschopnosť spojenú s dobou liečenia,

teda

- dopustil sa konania, ktoré bezprostredne smerovalo k dokonaniu trestného činu a ktorého sa dopustil v úmysle násillím a hrozbou bezprostredného násillia donútiť ženu k súložiu a čin spáchal na chránenej osobe - tehotnej žene,
- hrozbou bezprostredného násillia donútil iného k iným sexuálnym praktikám a čin spáchal na chránenej osobe - tehotnej žene,

čím spáchal

- zločin znásilnenia podľa § 199 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. b) Tr. zákona, v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zákona,
- zločin sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. b) Tr. zákona.

Za to mu súd ukladá

Podľa § 200 ods. 2 Trestného zákona, s prihladnutím na § 36 písm. l/, § 37 písm. g/, písm. h/, § 38 ods. 5 Trestného zákona a s použitím § 41 ods. 1 Trestného zákona a § 39 ods. 2 písm. c/ Trestného zákona, úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 9 (deväť) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Trestného zákona sa obžalovaný pre výkon uloženého trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia.

Podľa § 73 ods. 1 Trestného zákona ukladá obžalovanému ochranné sexuologické liečenie ústavnou formou.

Podľa § 73 ods. 2 písm. d/ Trestného zákona ukladá obžalovanému ochranné protialkoholické liečenie ambulatnou formou.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátor Okresnej prokuratúry vo Svidníku podal na tunajší súd dňa 12.2.2019, pod sp. zn. Pv 326/18/7712 obžalobu na obvineného X. I. a to pre zločin znásilnenia podľa § 199 ods. 1, 2 písm. b/ Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. b/ Tr. zákona, v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zákona a pre zločin sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, 2 písm. b/ Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. b/ Tr. zákona, na tom skutkovom základe, že

- dňa 1.10.2018 v čase okolo 16.00 hod. na schodisku rodinného domu č. X v obci Z. H., okr. Stropkov, v stave pod vplyvom alkoholu schytil zozadu za krk Z. Š., o ktorej vedel, že je tehotná, odtiahol ju do kuchyne domu, kde jej prikázal, aby sa vyzliekla donaha, inak zabije ju aj dieťa a ublíži jej priateľovi, v dôsledku čoho z obavy o seba a o svoje očakávané dieťa, keďže v tom čase bola v 7. mesiaci tehotenstva ho uposlúchla, následne ju nahú hodil na posteľ, a so stiahnutými nohavicami a trenírkami si na ňu ľahol a zakrývajúc jej ústa rukou s vyhrážkou, aby bola ticho a urobila to, čo žiada, snažil sa rozťahnuť jej nohy a vniknúť svojim pohlavným údom do jej vagíny, čo sa mu však kvôli jej aktívnej obrane nepodarilo, preto od tohto svojho konania upustil a následne priložil jej ruku na svoj stoporený pohlavný úd a prikázal jej, aby mu ho masturbovala, čo ona už z vyššie uvedenej obavy vykonávala po dobu asi pol minúty, pričom ho prosila, aby prestal, po čom bez toho, aby u neho došlo k vyvrcholeniu, od ďalšieho svojho konania upustil, obliekol sa a odišiel preč, pričom poškodenej Z. Š. nespôsobil žiadne také zranenia, ktoré by si vyžiadali jej práceneschopnosť spojenú s dobou liečenia.

Okresný súd Svidník rozhodol vo veci rozsudkom zo dňa 20.11.2019 č.k. 3T/5/2019-325 tak, že obžalovaného uznal vinným zo zločinu znásilnenia v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zákona k § 199 ods. 1, 2 písm. b/ Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. b/ Tr. zákona v jednočinnom súbehu s dokonaným zločinom sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, 2 písm. b/ Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. b/ Tr. zákona a tiež s poukazom na § 47 ods. 2 Tr. zákona (teda že už bol dvakrát potrestaný nepodmienečným trestom odňatia slobody za trestné činy uvedené v § 47 ods. 2 Tr. zákona), na tom skutkovom základe, že

- dňa 1.10.2018 v čase okolo 16.00 hod. na schodisku rodinného domu č. X v obci Z. H., okr. Stropkov, v stave pod vplyvom alkoholu schytil zozadu za krk Z. Š., o ktorej vedel, že je tehotná, odtiahol ju do kuchyne domu, kde jej prikázal, aby sa vyzliekla donaha, inak zabije ju aj dieťa a ublíži jej priateľovi, v dôsledku čoho z obavy o seba a o svoje očakávané dieťa, keďže v tom čase bola v 7. mesiaci tehotenstva ho uposlúchla, následne ju nahú hodil na posteľ, a so stiahnutými nohavicami a trenírkami si na ňu ľahol a zakrývajúc jej ústa rukou s vyhrážkou, aby bola ticho a urobila to, čo žiada, snažil sa rozťahnuť jej nohy

a vniknúť svojim pohlavným údom do jej vagíny, čo sa mu však kvôli jej aktívnej obrane nepodarilo, preto od tohto svojho konania upustil a následne priložil jej ruku na svoj stoporený pohlavný úd a prikázal jej, aby mu ho masturbovala, čo ona už z vyššie uvedenej obavy vykonávala po dobu asi pol minúty, pričom ho prosila, aby prestal, po čom bez toho, aby u neho došlo k vyvrcholeniu, od ďalšieho svojho konania upustil, obliekol sa a odišiel preč, pričom poškodenej Z. Š. nespôsobil žiadne také zranenia, ktoré by si vyžiadali jej práceneschopnosť spojenú s dobou liečenia, pričom takéhoto konania sa dopustil napriek tomu, že bol opakovane potrestaný nepodmienečným trestom odňatia slobody, a to

- trestným rozkazom Okresného súdu Svidník sp.zn. 1T/114/2009 zo dňa 12.11.2009, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 27.11.2009, ktorým bol uznaný vinným zo spáchania zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 roky, ktorého výkon bol podmiennečne odložený s určením skúšobnej doby v trvaní 4 a 1 roka s probačným dohľadom a vzhľadom na neosvedčenie sa v skúšobnej dobe, bol výkon tohto trestu nariadený uznesením Okresného súdu Svidník sp.zn. 1T/114/2009 zo dňa 15.6.2011, so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, pričom bol z výkonu tohto trestu podmiennečne prepustený dňa 19.1.2016 s určením skúšobnej doby 4 roky,

- rozsudkom Okresného súdu Svidník sp.zn. 1T/12/2011 zo dňa 6.4.2011, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 22.4.2011, ktorým bol uznaný vinným zo spáchania zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zákona, za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 4 a 1 roka, pričom bol z výkonu tohto trestu podmiennečne prepustený dňa 19.1.2016 s určením skúšobnej doby 4 roky.

Za uvedený skutok mu podľa § 200 ods. 2 Tr. zákona, s použitím § 47 ods. 2, § 41 ods. 1, § 36 písm. l/ a § 37 písm. g/, písm. h/ Tr. zákona, uložil úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 20 rokov a podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zákona, ho pre výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Podľa § 73 ods. 2 písm. a/ Tr. zákona bolo obžalovanému súčasne uložené ochranné sexuologické liečenie ústavnou formou a podľa § 73 ods. 2 písm. d/ Tr. zákona ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou.

Krajský súd v Prešove uznesením zo dňa 19.2.2020 č.k. 5To/2/2020-351, rozhodol tak, že odvolanie obžalovaného proti vyššie uvedenému rozsudku okresného súdu podľa § 319 Tr. poriadku zamietol ako nedôvodné.

Proti tomuto uzneseniu Krajského súdu v Prešove podal obžalovaný X. I. prostredníctvom obhajcu dovolanie, o ktorom rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom zo dňa 24.3.2021 sp.zn. 1Tdo/32/2020. Dovolací súd rozhodol, že rozsudkom Okresného súdu Svidník, sp.zn. 3T/5/2019 z 20.11.2019 a uznesením Krajského súdu v Prešove, sp.zn. 5To/2/2020 z 19.2.2020 bol porušený zákon v ustanovení § 47 ods. 2 Tr. zákona a § 319 Tr. poriadku v neprospech obvineného X. I.. Podľa § 386 ods. 2 Tr. poriadku Najvyšší súd SR zrušil uznesenie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 5To/2/2020 z 19.2.2020 a rozsudok Okresného súdu Svidník sp.zn. 3T/5/2019 z 20.11.2019. Zrušil tiež ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Podľa § 388 ods. 1 Tr. poriadku prikázal Okresnému súdu Svidník, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol. Podľa § 380 ods. 2 Tr. poriadku a z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. a/, písm. c/ Tr. poriadku zobral obvineného X. I. do väzby s tým, že lehotá väzby začala plynúť okamihom vyhlásenia rozsudku dovolacieho súdu, t.j. 24.3.2021 o 10.35 hod.

Najvyšší súd prikázal okresnému súdu, aby sa pri opätovnom prerokovaní a rozhodnutí veci riadil názorom, ktorý vyslovil vo svojom rozhodnutí vo vzťahu k výkladu ustanovenia § 47 ods. 2 Tr. zákona - konkrétne s poukazom na nenaplnenie podmienky „dvakrát potrestaný nepodmienečným trestom odňatia slobody“. Zdôraznil, že pri prípadnom ukladaní trestu odňatia slobody je v predmetnej trestnej veci vylúčené postupovať podľa § 47 ods. 2 Tr. zákona. Dovolací súd dal tiež do pozornosti ustanovenie § 38 ods. 5 Tr. zákona.

Riadiac sa pokynmi dovolacieho súdu, boli na nariadenom hlavnom pojednávaní dňa 4.5.2021 oboznámené doteraz vykonané dôkazy vo vzťahu k výroku o vine, pričom otázka viny na tom skutkovom základe ako je uvedený vo výroku tohto rozsudku nebola sporná. Vzhľadom na odstup času a na dovolacím súdom vytknuté nesprávne uplatnenie ustanovenia § 47 ods. 2 Tr. zákona pri ukladaní trestu obžalovanému, bol na hlavnom pojednávaní, so súhlasom procesných strán, znovu prečítaný znalecký posudok P.. F.. P. R. a tiež listinné dôkazy týkajúce sa osoby obžalovaného, a to odpis Registra

trestov, výpis z Centrálnej evidencie správnych deliktov a priestupkov, správa o povesti Obce Oľšavka a posudok ÚVV a ÚVTOS v Prešove na osobu obžalovaného. Opätovne boli oboznámené pripojené spisy Okresného súdu Svidník sp.zn. 1T/114/2009, 1T/12/2011 a 3T/22/2019.

Na základe takto doplneného dokazovania, vychádzajúc tiež z doposiaľ vykonaných dôkazov, konajúci súd zistil nasledovné:

Aj keď obžalovaný neurobil na hlavnom pojednávaní žiadne z vyhlásení podľa § 257 ods. 1 Tr. poriadku a využil svoje právo odmietnuť vo veci vypovedať, z jeho výpovedí v prípravnom konaní zo dňa 3.10.2018 a 24.1.2019 vyplýva, že obžalovaný sa už na začiatku trestného stíhania vedeného voči jeho osobe priznal k spáchaniu skutku a tento úprimne oľutoval. Vo svojej prvej výpovedi dňa 3.10.2018 obžalovaný podrobne popísal priebeh skutku tak, ako sa stal a na svojej výpovedi zotrval aj dňa 24.1.2019, kedy vypovedal v prítomnosti svojho ustanoveného obhajcu. Obžalovaný sa priznal, že dňa 1.10.2018 asi o 16.00 hod. v dome E. G., keď išiel dole schodmi s poškodenou Z. Š., o ktorej vedel že je tehotná, túto schytil zozadu za krk a odtiahol ju do kuchyne, kde ju pod vyhrážkami donútil, aby sa vyzliekla donaha. Potom ju nahý hodil na posteľ a so stiahnutými nohavicami a trenírkami si na ňu ľahol, v snahe mať s ňou pohlavný styk. Pretože sa poškodená aktívne bránila, upustil od tejto svojej snahy a prinútil ju, aby mu aspoň masturbovala jeho pohlavný úd, čo poškodená z obavy aj urobila. Potom akoby precitol, upustil od ďalšieho svojho konania, obliekol sa a odišiel preč. Obžalovaný na záver uviedol, že mu je ľúto, čo spravil, nevie čo to do neho vošlo, ale bolo to asi preto, že bol v ten deň pod značným vplyvom alkoholu.

Poškodená Z. Š. vo svojej výpovedi v prípravnom konaní dňa 18.12.2018, ktorá bola zachytená pomocou videokamery a ktorej zvukovo-obrazový záznam bol prehratý na hlavnom pojednávaní, popísala priebeh skutku obdobne ako obžalovaný. Uviedla, že spoločne s priateľom pozvali obžalovaného do ich domu v Nižnej Oľšave, kde spolu s ďalším kamarátom X. Š. popíjali alkohol. Potom čo X. Š. odišiel domov a jej priateľ E. G. si išiel ľahnúť, ju obžalovaný cestou dole schodmi schytil zozadu za krk a hodil ju na zem v kuchyni. Tam ju donútil, aby sa vyzliekla donaha a pritom sa jej vyhrážal že zabije ju, jej dieťa a ublíži aj jej priateľovi, pokiaľ ho neposlúchne. Pretože poškodená sa obávala o svoj život a život svojho očakávaného dieťaťa urobila, čo jej obžalovaný prikázal a vyzliekla sa. Následne ju obžalovaný hodil na posteľ a so stiahnutými nohavicami a trenírkami si na ňu ľahol a zakrýval jej ústa, aby nemohla kričať. Pri snahe obžalovaného mať s ňou pohlavný styk sa ona aktívne bránila, čo viedlo obžalovaného k tomu, že upustil od ďalšieho konania a prinútil poškodenú, aby mu aspoň masturbovala jeho pohlavný úd, čo ona po dobu asi pol minúty robila. Na jej naliehanie napokon obžalovaný upustil aj od tohto svojho konania, obliekol sa a odišiel preč. Pred odchodom sa jej obžalovaný začal ospravedlňovať a súčasne jej prikázal, aby o tom nikomu nepovedala, lebo ublíži jej priateľovi i dieťaťu. Poškodená tiež uviedla, že obžalovaný jej svojim konaním nespôsobil žiadne také zranenia, ktoré by si vyžiadali lekárske ošetrenie prípadne práceneschopnosť. Poškodená si nárok na náhradu škody neuplatnila.

Súd na hlavnom pojednávaní vypočul znalkyňu z odboru psychológie X.. P. Č., ktorá vo svojej výpovedi uviedla, že v plnom rozsahu zotrváva na písomne podanom znaleckom posudku, ako aj na jeho záveroch. Zo záverov znaleckého posudku vyplýva, že u obžalovaného je prítomná zjavná odchýlka v oblasti vzťahu k ženám, sexuálna kolízia vo vzťahu k opačnému pohlaviu. Obžalovaný nie je schopný prispôbiť sa v emočnej oblasti, nie je schopný vytvárať stabilné a vrelé vzťahy. Neerotické prejavy ženy nemusia brániť sexuálnemu vzrušeniu a smerovaniu k určitému sexuálnemu ataku, čím u obvineného vzniká možnosť pre sexuálne vzrušenie, pre napredujúce sexuálne správanie sa bez súhlasu ženy a teda aj priestor pre sexuálne násilné správanie. Znalkyňa ďalej uviedla, že prognóza resocializácie u obžalovaného je pri neprítomnosti duševného ochorenia a po zohľadnení zistenej sexuálnej deviácie skôr priaznivá, výrazne pozitívny vplyv bude mať abstinencia od alkoholu. Riziko recidívy bude podľa jej názoru výrazne ovplyvnené úspešnosťou prípadnej sexuologickej liečby a bude závislé od takých faktorov ako je kritický náhľad obžalovaného na vlastné konanie a vlastnú sexualitu, od jej prijatia, od jeho zaangažovania a spolupráce v liečbe. Vzhľadom ku skutočnostiam, ktoré jej boli známe v čase vypracovania znaleckého posudku hodnotila znalkyňa riziko recidívy u obžalovaného skôr ako vyššie, nezohľadňovala však prípadnú budúcu liečbu.

Na hlavnom pojednávaní súd vypočul aj znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria a sexuológia P. F. P. R., F., ktorý sa rovnako vyjadril, že v plnom rozsahu zotrváva na písomne podanom znaleckom posudku, ako aj na jeho záveroch. Zo záverov znaleckého posudku vyplýva, že obžalovaný z hľadiska psychiatrického netrpí a ani v čase skutku netrpel duševnou chorobou ani poruchou. Obžalovaný nie je duševne chorý a z psychiatrického hľadiska nie je pobyt obžalovaného na slobode

pre spoločnosť nebezpečný. Znalec u obžalovaného zistil škodlivé užívanie alkoholu, so známami počínajúcej závislosti, preto mu navrhol nariadiť ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou. Z hľadiska sexuologického obžalovaný trpí sexuálnou deviáciou - sexuálnou agresivitou, ktorá sa u neho prejavovala aj v čase spáchania skutku. U obžalovaného dochádza k sexuálnemu vzrušeniu aj v neerotických situáciách, pri žene nejaviacej o jeho osobu záujem, pri eroticky nevykladenej, nespoločnej žene. Obžalovaný sa môže o dosiahnutie sexuálneho vzrušenia pokúšať násilným spôsobom, preto z hľadiska sexuologického je jeho pobyt na slobode pre spoločnosť nebezpečný. Znalec navrhol nariadiť obžalovanému ochranné sexuologické liečenie ústavným spôsobom. Taktiež sa vyjadril, že obžalovaný v čase spáchania skutku mohol rozpoznať trestnosť svojho konania a svoje konanie mohol ovládať. Rozpoznávacie schopnosti obžalovaného boli znížené len mierne, forenzne nepodstatne, pod vplyvom alkoholu. Ovládacie schopnosti obžalovaného boli znížené forenzne podstatne, približne o polovicu, pod vplyvom sexuálnej deviácie - sexuálnej agresivity, užitý alkohol mal prídavný vplyv. Znalec vo svojej výpovedi doplnil, že prítomnosť rozpoznávacej alebo ovládacej schopnosti sa v konverznej praxi vyjadruje v intenciách: plne zachovaná, znížená nepodstatne, znížená podstatne, vymiznutá, pričom zotrval na svojom závere, že u obžalovaného bola jeho ovládacia schopnosť v čase skutku podstatne znížená, nie však vymiznutá. Znalec tiež spresnil, že zistená sexuálna deviácia je vrodený a celoživotný stav a účelom navrhovanej ochrannej sexuologickej liečby je to, aby sa obžalovaný naučil spôsobom, ako svoju sexualitu realizovať v medziach zákona. Pokiaľ ide o prognózu úspešnosti liečby, ako pozitívny faktor videl znalec dobrú intelektovú schopnosť obžalovaného participovať na liečbe, negatívnym faktorom je užívanie alkoholu. V závere znaleckého posudku znalec zdôraznil ako skutočnosť významnú pre posúdenie osoby obžalovaného to, že bol ako dieťa hospitalizovaný na Psychiatrickej klinike v Košiciach v súvislosti so sexuálnym obťažovaním zo strany jeho starého otca.

V ďalšej výpovedi na hlavnom pojednávaní znalec P. F. P. R., F. objasnil niektoré skutočnosti súvisiace so zistením, že obžalovaný mal žalované zločiny spáchať v stave zmenšenej príčetnosti. Znalec vo svojej výpovedi na súde dňa 20.11.2019 uviedol, že zníženie ovládacích schopností u obžalovaného v čase skutku bolo v podstatnej miere zapríčinené súhrnom dvoch faktorov, samotnej prítomnosti sexuálnej deviácie a vplyvom užitého alkoholu. Presné percentuálne vyjadrenie toho, aký vplyv na tento stav mala prítomnosť sexuálnej deviácie a aký vplyv mal užitý alkohol, nie je možné. Je však omnoho nepravdepodobnejšie, že by k popisovanému skutku došlo, ak by obžalovaný alkohol vôbec neužil. Užitý alkohol odbrzdil, resp. uvoľnil prejavy deviantného pudenia v čase skutku. Znalec však nevyviedol, že by ku skutku došlo aj vtedy, ak by bol obžalovaný úplne triezvy, je to však omnoho viac nepravdepodobné. Vysvetlil tiež, že predošlá skúsenosť s odsúdením za taký trestný čin, ktorý mohol mať nejaké podobné rysy, pravdepodobne mala vplyv na jeho vedomosť o tom, že pri užití alkoholu alebo za určitej rizikovej situácie sa takto obdobne môže správať. Zvýraznil, že ide o kognitívnu, rozumovú zložku. Na ovládaciu zložku predošlé skúsenosti s odsúdením vplyv nemali, nakoľko ovládacia zložka je súhrnom deviantného pudenia a odbrzdzenia zábran užitým alkoholom, plus ďalší vplyv majú situačné faktory. Ak by u obžalovaného bola už v období pred desiatimi rokmi pri znaleckom skúmaní diagnostikovaná sexuálna deviácia a teda mal by o nej vedomosť, mohol by k tomu zaujať postoj a ak by mal možnosť aj absolvovať liečbu, mohol by sa do budúcnosti vyvarovať sexuálne deviantne motivovanému správaniu.

Z prečítanej výpovede svedka E. G., ktorý je priateľom poškodenej vyplýva, že v deň keď došlo ku skutku bol s poškodenou na kontrole u gynekológa vo Svidníku. Na poškodenú čakal vo Svidníku spolu s obžalovaným v podniku L., kde pili pivo. Okolo 14.00 hod. sa vrátili do Olšavy do domu, kde spolu bývajú. Spolu s nimi prišiel aj obžalovaný a neskôr aj ich kamarát X. Š. a spolu popíjali slivovicu. Potom okolo 16.00 hod. si svedok G. išiel ľahnúť a v dome nebol už ani X. Š., ktorý odišiel. Obžalovaný sa chystal na autobus do Stropkova a poškodená mu ešte pred tým uvarila kávu a niečo jesť. Na druhý deň si všimol, že poškodená je zamyslená, taká nesvoja a že má odreté kolená. Až večer mu povedala, že potom, čo on zaspal ju obžalovaný v kuchyni hodil na zem, prikázal jej aby sa vyzliekla a chcel s ňou mať sex a že sa jej vyhrážal, že ublíži jemu aj poškodenej ak to niekomu povie. Svedok ďalej uviedol, že obžalovaného poznal asi pol roka, boli kamaráti a spolu s poškodenou chceli, aby obžalovaný bol krstným otcom ich dieťaťa.

Svedok X. Š. vo výpovedi, ktorá bola na hlavnom pojednávaní prečítaná uviedol, že v deň keď došlo ku skutku, prišiel do domu E.Á. G. okolo 15.00 hod. V tom čase tam už bol obžalovaný a tiež poškodená. Vypil s nimi asi tri poháriky slivovice a asi o 16.00 hod. odišiel, pretože E. G. mal vypité a išiel si ľahnúť.

Obžalovaný ešte čakal na autobus do Stropkova. Asi na tretí deň sa od E. G. dozvedel, že obžalovaný chcel poškodenú Z. znásilniť.

Z lekárskej správy vypracovanej F. I. X. dňa 3.10.2018 vyplýva, že poškodená Z. Š. prišla na ošetrovanie v sprievode príslušníkov PZ. Pri obhliadke tela boli zistené dve krvné podliatiny na oboch kolenách a predkolení veľkosti do 5 cm v priemere po pravdepodobnom páde na tvrdú podložku. Iné zjavné poranenia neboli prítomné. Pacientka tiež udávala bolesť ľavej hornej končatiny bez zjavných známkov poranenia. Vonkajšie rodidlá bez zjavných známkov poranenia. Bol tiež diagnostikovaný vitálny plod, akcia srdca prítomná, biometria zodpovedá 29 týždňu gestácie, placenta na prednej stene, t.č. bez známkov odlučovania a hematómu. Prítomné poranenia zodpovedajú času udanému pacientkou.

Na základe takto vykonaných dôkazov, hodnotiac ich jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti mal súd dostatočne preukázané, že skutok, pre ktorý bola podaná obžaloba sa stal, má znaky trestného činu a že tento skutok spáchal obžalovaný.

Obžalovaného zo spáchania skutku priamo a v celom rozsahu usvedčuje svedkyňa poškodená, ktorá vo svojej výpovedi v prípravnom konaní presne a podrobne popísala priebeh skutku a okolnosti za akých k nemu došlo. Poškodená popísala, ako ju obžalovaný, ktorý bol pod vplyvom alkoholu, v ich dome, cestou dole schodmi, schytil zozadu za krk a hodil ju na zem, potom jej v kuchyni prikázal, aby sa vyzliekla donaha, pričom sa jej vyhrážal, že ak tak neurobí, ublíži jej i jej nenarodenému dieťaťu. Poškodená z obavy o svoj život a život svojho očakávaného dieťaťa urobila, čo jej obžalovaný prikázal a vyzliekla sa. Ďalej popísala ako sa obžalovaný násilím snažil mať s ňou pohlavný styk, ale pre jej aktívnu obranu napokon od tohto úsilia upustil a prinútil ju, aby mu masturbovala jeho pohlavný úd, čo ona z obavy z jeho vyhrážok aj urobila. Je potrebné zdôrazniť, že uvedenej výpovedi poškodenej korešponduje aj vlastné priznanie obžalovaného, ktorý vo svojich výpovediach v prípravnom konaní popísal priebeh skutku obdobne ako poškodená. V zhode s vyššie uvedenými dôkazmi sú aj výpovede ďalších svedkov G.Č. T. Š., z ktorých vyplýva, že obžalovaný bol v čase skutku pod vplyvom alkoholu a že v čase okolo 16.00 hod. zostal s poškodenou v dome sám, pretože svedok Š. odišiel domov a svedok G. si išiel ľahnúť spať. Z lekárskej správy o vyšetrení poškodenej vyplýva, že táto bola v 29. týždni tehotenstva a v čase vyšetrenia mala krvné podliatiny na oboch kolenách a predkolení veľkosti do 5 cm v priemere, čo je taktiež v súlade s výpoveďou poškodenej, ktorá opísala ako ju obžalovaný hodil na kolená. Na základe vyššie vykonaných dôkazov považoval súd trestnú činnosť obžalovaného v celom rozsahu za preukázanú.

Podľa § 199 ods. 1 Tr. zákona, kto násilím alebo hrozbou bezprostredného násillia donúti ženu k súložiu alebo kto na taký čin zneužije jej bezbrannosť, potrestá sa odňatím slobody na päť rokov až desať rokov.

Podľa § 199 ods. 2 písm. b/ Tr. zákona, odňatím slobody na sedem rokov až pätnásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 na chránenej osobe.

Podľa § 200 ods. 1 Tr. zákona, kto násilím alebo hrozbou bezprostredného násillia donúti iného k orálnemu styku, análnemu styku alebo k iným sexuálnym praktikám alebo kto na taký čin zneužije jeho bezbrannosť, potrestá sa odňatím slobody na päť rokov až desať rokov.

Podľa § 200 ods. 2 písm. b/ Tr. zákona, odňatím slobody na sedem rokov až pätnásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 na chránenej osobe.

Podľa § 139 ods. 1 písm. b/ Tr. zákona, sa chránenou osobou rozumie tehotná žena.

Podľa § 14 ods. 1 Tr. zákona, pokus trestného činu je konanie, ktoré bezprostredne smeruje k dokonaniu trestného činu, ktorého sa páchatel dopustil v úmysle spáchať trestný čin, ak nedošlo k dokonaniu trestného činu.

Podľa § 18 písm. b/ Tr. zákona, na priťažujúcu okolnosť alebo na okolnosť, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby, sa prihliadne, ak ide o inú skutočnosť, aj vtedy, keď o nej páchatel nevedel, hoci o nej vzhľadom na okolnosti a na svoje osobné pomery vedieť mal a mohol, ak tento zákon nevyžaduje, aby o nej páchatel vedel.

Z hľadiska právnej kvalifikácie súd konanie obžalovaného kvalifikoval rovnako ako obžaloba, teda ako zločin znásilnenia spáchaný v štádiu pokusu v jednočinnom súbehu s dokonaným zločinom sexuálneho násillia s tým, že obžalovaný sa svojho konania dopustil na chránenej osobe - tehotnej žene.

Všetky vykonané dôkazy, podľa názoru súdu, dostatočne preukazujú, že obžalovaný sa dopustil konania, ktoré bezprostredne smerovalo k dokonaniu trestného činu a ktorého sa dopustil v úmysle násillím a hrozbou bezprostredného násillia donútiť ženu k súložiu a rovnako hrozbou bezprostredného násillia donútil iného k iným sexuálnym praktikám, čím naplnil objektívnu stránku skutkovej podstaty zločinu znásillnenia podľa § 199 ods. 1 Tr. zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zákona, v jednočinnom súbehu s dokonaným zločinom sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1 Tr. zákona. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na rozhodovaciu prax najvyššieho súdu (R 119/2014 uverejnené v Zbierke stanovisk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 8/2014) v zmysle ktorej, ak páchatel prinúti násillím alebo hrozbou bezprostredného násillia ženu k súložiu a tiež k inej sexuálnej praktike alebo na tento čin zneužije jej bezbrannosť, a tieto sexuálne praktiky (zahŕňajúce súlož) strieda, kumuluje alebo ich vykonáva v bezprostrednej nadväznosti, ide o jednočinný súbeh týchto dvoch trestných činov.

Súd má tiež za to, že v danom prípade bol naplnený aj znak kvalifikovanej skutkovej podstaty v zmysle § 199 ods. 2 písm. b/ a § 200 ods. 2 písm. b/ Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. b/ Tr. zákona a to, že k spáчанию činu došlo na chránenej osobe - tehotnej žene. Možno pripustiť, že jadrovým motívom konania obžalovaného bola jeho sexuálna deviácia v zmysle sexuálnej agresivity, ako na to poukazoval obhajca obžalovaného, avšak súčasne je potrebné zdôrazniť aj tú skutočnosť, že obžalovaný si dostatočne uvedomoval, že poškodená je tehotná (poškodená bola v tom čase už vo vyššom štádiu tehotenstva, čo bolo podľa jej vyjadrenia viditeľné aj navonok, obžalovaný spolu s priateľom poškodenej G. na poškodenú čakali vo Svidníku, kým ona bola na prehliadke u gynekológa v súvislosti s tehotenstvom, o jej tehotenstve sa s obžalovaným v deň, keď došlo ku skutku rozprávali a napokon obžalovaný mal byť aj krstným otcom dieťaťa poškodenej, čo vyplýva z výpovede svedka E. G.) a túto skutočnosť sa snažil využiť pre ľahšie dosiahnutie svojho zámeru, teda aby sa poškodená podrobila jeho príkazu a mala s ním pohlavný styk. Práve vyhrážky obžalovaného formulované tak, že ublíži poškodenej a jej dieťaťu ak ho neposlúchne, dostatočne preukazujú, že obžalovaný využil stav poškodenej (jej tehotenstvo) na to, aby sa táto rýchlejšie podvolila jeho príkazu. Teda tehotenstvo poškodenej jednoznačne malo vplyv na motiváciu obžalovaného spáchať trestný čin a určite malo vplyv aj na jeho priebeh. Ak by sexuálna deviácia vyvolala u obžalovaného taký blok, že by si vôbec neuvedomoval tehotenstvo poškodenej, tak by jeho vyhrážky počas skutku neboli zamerané na ňou očakávané dieťa. Práve cez tieto vyhrážky obžalovaného možno uzavrieť, že aj napriek sexuálnemu pudeniu si uvedomoval tehotenstvo poškodenej a tento stav sa snažil využiť pri vyhrážkach k rýchlejšiemu podvoleniu sa obete. Aj odvolací súd v tejto súvislosti uviedol, že spáchanie trestného činu na chránenej osobe (v danom prípade na tehotnej žene) je inou okolnosťou, vo vzťahu ku existencii ktorej postačuje zavinenie z nevedomej nedbanlivosti (§ 18 Tr. zákona).

Z hľadiska subjektu trestného činu je obžalovaný trestne zodpovedným páchatelom (tak z hľadiska veku ako aj z hľadiska príčetnosti v čase skutku). Skutočnosť, že ovládacia schopnosť obžalovaného v čase skutku bola podstatne znížená súd zohľadnil pri ukladaní trestu. Konaním obžalovaného bolo dotknuté právo ženy slobodne rozhodovať o svojom sexuálnom živote (trestný čin znásillnenia) a právo človeka slobodne rozhodovať o svojom sexuálnom živote (trestný čin sexuálneho násillia) - objekt trestného činu. Z hľadiska subjektívnej stránky konal obžalovaný v priamom úmysle, keďže chcel spôsobom uvedeným v Trestnom zákone porušiť záujem ním chránený, a to slobodné rozhodovanie ženy o svojom sexuálnom živote. Tým, že sa poškodená aktívne bránila, jasne prejavila svoju vôľu, ktorú však obžalovaný nerešpektoval a aj napriek jej nesúhlasu sa násillím snažil dosiahnuť svoje sexuálne uspokojenie.

Riadiac sa právnym názorom Najvyššieho súdu SR, na rozdiel od predchádzajúceho rozsudku, súd pri tomto rozhodovaní už neaplikoval ustanovenie § 47 ods. 2 Tr. zákona (tzv. zásadu trikrát a dost) a oproti predchádzajúcemu rozhodnutiu, už skutkovú vetu nedopíňal o skoršie odsúdenia obžalovaného, aj keď pri ukladaní trestu na nich naďalej prihliadal v súvislosti s aplikáciou ustanovenia § 38 ods. 5 Tr. zákona.

Pri určovaní druhu a výmery trestu uloženého obžalovanému sa súd riadil základnými zásadami uvedenými v ustanovení § 34 Tr. zákona a bral teda do úvahy konkrétne okolnosti spojené so spôsobom

spáchania trestného činu a jeho následkom, zavinením, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, osobou páchatela, jeho pomermi a možnosťou jeho nápravy.

K osobe obžalovaného súd zistil, že v mieste svojho bydliska je hodnotený kladne, keď z aktuálnej správy Obce H. zo dňa 29.4.2021 vyplýva, že obžalovaný sa od návratu z výkonu trestu z pohľadu obce správal zodpovedne a podľa možností sa zapájal do športovej činnosti Dobrovoľného hasičského zboru H. ako jeho člen a tiež do brigádnickej výpomoci organizovanej obcou. Obec ďalej uviedla, že s plnou vážnosťou dáva podporné stanovisko pre zmiernenie postihu menovaného za delikty, ktoré má na svedomí, ktoré určite spravil v nerozvážnosti a skratovej situácii. V ústrednej evidencii priestupkov MV SR nemá obžalovaný žiadny záznam.

V období pred spáchaním skutku, bol obžalovaný dvakrát odsúdený za násilnú trestnú činnosť, v oboch prípadoch za zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zákona. Trestným rozkazom Okresného súdu Svidník sp.zn. 1T/114/2009 z 12.11.2009, právoplatným dňa 27.11.2009, bol obžalovanému uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 roky, ktorého výkon bol podmienične odložený s určením skúšobnej doby v trvaní 4 a 1 roka s probačným dohľadom. Vzhľadom k neosvedčeniu sa v skúšobnej dobe podmieničného odsúdenia, súd uznesením sp. zn. 1T/114/2009 zo dňa 15.6.2011, nariadil výkon uloženého trestu odňatia slobody. Rozsudkom Okresného súdu Svidník sp.zn. 1T/12/2011 zo dňa 6.4.2011, právoplatným dňa 22.4.2011, bol obžalovanému uložený trest odňatia slobody vo výmere 4 a 1 roka nepodmienične so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia a súčasne mu bolo uložené ochranné psychiatrické liečenie ambulantnou formou. Uznesením Krajského súdu v Prešove sp.zn. 2Tos/2/2016 zo dňa 19.1.2016 bol obžalovaný podmienične prepustený z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu trestným rozkazom Okresného súdu Svidník zo dňa 12.11.2009 sp.zn. 1T/114/2009 s spojením s uznesením Okresného súdu Svidník zo dňa 15.6.2011 v trvaní 3 rokov a rozsudkom Okresného súdu Svidník zo dňa 6.4.2011 sp.zn. 1T/12/2011 v trvaní 4 a 1 roka, s určením skúšobnej doby na 4 roky. V registri trestov má obžalovaný zaznamenané ešte jedno odsúdenie po spáchaní skutku a to rozsudkom Okresného súdu Svidník zo dňa 10.6.2020 sp.zn. 3T/22/2019, za prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 2 písm. b/ Tr. zákona, ktorým súd upustil od uloženia súhrnného trestu vzhľadom na odsúdenie Okresného súdu Svidník zo dňa 20.11.2019, sp.zn. 3T/5/2019.

Z hodnotenia Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody vyplýva, že obžalovaný sa počas výkonu väzby od 5.10.2018 do 20.2.2020 v ústave správal v súlade so stanoveným ústavným poriadkom, až na jeden negatívny poznatok, ktorý bol riešený pohovorom. Plnil príkazy a pokyny vyplývajúce z ústavného poriadku a dodržiaval režim dňa, so spoluobvinenými nemal žiadne nezhody. Nebol disciplinárne odmenený ani potrestaný. Dňa 10.3.2020 bol na výkon trestu premiestnený do ÚVTOS Košice-Šaca, kde sa plynule a bez komplikácií adaptoval na podmienky výkonu trestu odňatia slobody. Dodržiaval režimové činnosti, v osobných veciach si udržiaval náležitý poriadok a čistotu. K príslušníkom a zamestnancom ústavu, ako aj k iným odsúdeným sa správal slušne, konflikty nevyvolával. V mesiaci február 2021 úspešne absolvoval prvý polrok, prvého ročníka na Strednej odbornej škole priemyselných technológií Košice-Šaca, v učebnom odbore Elektromechanik - silnoprúdová technika. Bol zaradený v sociálno-psychologickej výcvikovej skupine a vykonával pomocné práce v rámci oddielu. S blízkymi osobami neudržiaval žiadny kontakt. Dňa 24.3.2021 bol rozhodnutím Najvyššieho súdu SR prepustený z výkonu trestu odňatia slobody a následne vzatý do výkonu väzby. Obvinený počas výkonu trestu odňatia slobody nezačal vykonávať uložené ochranné liečenia.

U obžalovaného súd zistil jednu poľahčujúcu okolnosť a to, že sa k spáchaniu trestného činu priznal a jeho spáchanie úprimne oľutoval (§ 36 písm. l/ Tr. zákona). Aj keď obžalovaný na hlavnom pojednávaní neurobil vyhlásenie, že je vinný, nemožno prehliadnuť, že od začiatku trestného konania sa ku skutku priznával a viackrát svoje konanie úprimne oľutoval (urobil tak aj v konaní pred súdom, pričom využil svoje právo a viac k veci nevypovedal). Okrem toho zistil súd u obžalovaného aj dve priťažujúce okolnosti a to, že spáchal trestný čin na mieste požívajúcom podľa všeobecne záväzného predpisu osobitnú ochranu, najmä v dome alebo byte iného (§ 37 písm. g/ Tr. zákona), pretože sa skutku dopustil v rodinnom dome, v ktorom býva poškodená spolu so svojim priateľom a tiež že spáchal viac trestných činov (§ 37 písm. h/ Tr. zákona), pretože jeho konanie bolo posúdené ako jednočinný súbeh zločinu znásilnenia v štádiu pokusu a dokonaného zločinu sexuálneho násillia. Na predchádzajúce odsúdenia obžalovaného súd neprihliadal ako na priťažujúcu okolnosť, pretože tieto odsúdenia sa zohľadnia pri ukladaní trestu aplikujúc ustanovenie § 38 ods. 5 Tr. zákona. V dôsledku aplikácie uvedeného ustanovenia súd pri ukladaní trestu nepoužil ani ustanovenie § 38 ods. 4 Tr. zákona v súvislosti so zisteným pomerom

poľahčujúcich a priťažujúcich okolností. Pretože obžalovaný svojim konaním naplnil zákonné znaky dvoch úmyselných zločinov, spáchaných jedným skutkom, teda v jednočinnom súbehu, pričom jeden zločin bol spáchaný v štádiu pokusu a druhý ako dokonaný čin, je potrebné za uvedené konanie ukladať úhrnný trest podľa § 41 ods. 1 Tr. zákona.

V súvislosti s predchádzajúcimi dvoma odsúdeniami obžalovaného za zločiny lúpeže, za ktoré mu v prvom prípade bol pôvodne uložený podmienený trest, neskôr premenený na nepodmienečný a v druhom prípade mu bol priamo uložený nepodmienečný trest, súd aj na tomto mieste pre úplnosť dodáva, že podľa názoru Najvyššieho súdu SR vyjadreného v rozhodnutí o dovolaní, podmienka skoršieho potrestania nepodmienečným trestom odňatia slobody - § 47 ods. 2 Tr. zákona nie je splnená, ak k potrestaniu páchatel'a nepodmienečným trestom odňatia slobody došlo až na podklade následne nariadeného výkonu pôvodne podmieneného odloženého trestu odňatia slobody. V dôsledku čoho neboli v tomto konkrétnom prípade splnené podmienky pre použitie ustanovenia § 47 ods. 2 Tr. zákona.

Za zločin znásilnenia podľa § 199 ods. 2 Tr. zákona, rovnako ako za zločin sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 2 Tr. zákona je stanovená trestná sadzba 7 až 15 rokov odňatia slobody, z ktorej súd pri ukladaní úhrnného trestu vychádzal. Ďalej súd zohľadnil skutočnosť, že u obžalovaného ide v tomto prípade o opätovné spáchanie zločinu, pretože ako vyplýva z oboznámených spisov, obžalovaný už bol pred spáchaním súdeného skutku dvakrát odsúdený za spáchanie zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zákona, a to trestným rozkazom Okresného súdu Svidník sp.zn. 1T/114/2009 zo dňa 12.11.2009, právoplatným 27.11.2009 a rozsudkom Okresného súdu Svidník sp.zn. 1T/12/2011 zo dňa 6.4.2011, právoplatným dňa 22.4.2011. Z uvedeného dôvodu súd upravil dolnú hranicu trestnej sadzby tak, že ju v súlade s ustanovením § 38 ods. 5 Tr. zákona zvýšil o 1, čo po úprave predstavuje dolnú hranicu 11 rokov (dolná hranica trestnej sadzby 7 rokov sa zvýšila o 4 roky, ako 1 z 8 rokov, t.j. rozdielu medzi hornou hranicou trestnej sadzby 15 rokov a dolnou hranicou trestnej sadzby 7 rokov). Obžalovanému by sa mal trest ukladať v takto upravenej trestnej sadzbe vo výmere 11 až 15 rokov. Ukladanie trestu v takto určenej trestnej sadzbe je však podľa názoru súdu pre páchatel'a neprímerane prísne a je na mieste aplikácia zmierňovacieho ustanovenia podľa § 39 Tr. zákona.

V tejto súvislosti je potrebné upriamiť pozornosť na záver znaleckého posudku znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria a sexuológia, P. F. R., ktorý v odpovedi na otázku č. 2 uvádza, že obžalovaný v čase skutku netrpel duševnou chorobou, trpel však sexuálnou deviáciou - Sexuálnou agresivitou. Obžalovaný mohol rozpoznať trestnosť svojho konania a svoje konanie mohol ovládať. Rozpoznávacie schopnosti obžalovaného v čase skutku boli znížené len mierne, forenzne nepodstatne, pod vplyvom užitého alkoholu. Ovládacie schopnosti obžalovaného boli znížené forenzne podstatne, približne o polovicu, pod vplyvom sexuálnej deviácie - Sexuálnej agresivity, užitý alkohol mal prídavný vplyv. Vo svojej výpovedi znalec ozrejmil, že vyjadrenie miery ovládacej schopnosti ako „forenzne podstatne znížená“ je jedným zo štyroch stupňov, ktorými sa úroveň či už ovládacej alebo rozpoznávacej schopnosti vyjadruje (plne zachovaná, znížená nepodstatne, znížená podstatne, vymiznutá). U obžalovaného bol teda v čase skutku zistený taký stupeň ovládacej schopnosti, ktorý predchádza poslednému stupňu a tým je vymiznutá ovládacia schopnosť. Znalec vo výpovedi pred súdom dňa 20.11.2019 ešte doplnil, že zníženie ovládacích schopností u obžalovaného v čase skutku bolo v podstatnej miere zapríčinené súhrnom dvoch faktorov, samotnej prítomnosti sexuálnej deviácie a vplyvom užitého alkoholu. Presné percentuálne vyjadrenie toho, aký vplyv na tento stav mala prítomnosť sexuálnej deviácie a aký vplyv mal užitý alkohol, nie je možné. Je omnoho nepravdepodobnejšie, že by k popisovanému skutku došlo, ak by obžalovaný alkohol vôbec neužil, nevyúlčil však, že by ku skutku došlo aj vtedy, ak by bol obžalovaný úplne triezvy. Zistená sexuálna deviácia preto nepochybne mala vplyv na schopnosť obžalovaného ovládať svoje konanie (podstatne znížila jeho ovládaciu schopnosť), čo vedie k záveru, že obžalovaný skutok spáchal v stave zmenšenej pričetnosti. Predchádzajúca skúsenosť s napadnutím žien a následné odsúdenia obžalovaného za takéto konanie, podľa vyjadrenia znalca, mala vplyv len na rozumovú zložku, teda na jeho vedomosť o tom, že pri užití alkoholu a za rizikovej situácie sa takto obdobne môže správať. Na ovládaciu zložku však tieto predchádzajúce odsúdenia vplyv nemali.

Na tomto mieste súd zdôrazňuje, že ani odvolací súd nepochybnil znalecký záver o tom, že obžalovaný sa konania dopustil ako osoba, ktorej ovládacie schopnosti boli podstatne znížené pod vplyvom sexuálnej deviácie, súčasne však poukázal, že je nepochybniteľné i to, že k zníženiu ovládacích schopností došlo súhrnom dvoch faktorov a to prítomnosťou deviácie a vplyvom užitého alkoholu. V súlade s týmto vysloveným názorom odvolacieho súdu, o to viac vystupuje do popredia potreba

uloženia ochranných opatrení obžalovanému v podobe sexuologického a protialkoholického liečenia, ktoré podstatne prispejú k náprave páchatel'a a ochrane spoločnosti.

Uvedené súd považuje za dôvod pre mimoriadne zníženie trestu v súlade s ustanovením § 39 ods. 2 písm. c/ Tr. zákona a má za to, že vzhľadom na zdravotný stav obžalovaného, je možné dosiahnuť ochranu spoločnosti, za súčasného uloženia ochranného liečenia, aj trestom kratšieho trvania. Súd pritom nie je viazaný obmedzeniami uvedenými v § 39 ods. 3 Tr. zákona a zároveň uloží ochranné liečenie. Použitie zmierňovacieho ustanovenia pri ukladaní trestu je dôvodné aj preto, lebo skutočnosť, že obžalovaný spáchal trestný čin v stave zmenšenej príčetnosti bola aj pri predchádzajúcom rozhodnutí súdu zohľadnená ako okolnosť hodná osobitného zreteľa a bola dôvodom, pre ktorý súd uložil obžalovanému trest odňatia slobody na dolnej hranici vtedy určenej zákonnej trestnej sadzby, t.j. vo výmere 20 rokov. Preto súd nevidí dôvod, aby na túto skutočnosť neprihliadal aj pri tomto opätovnom rozhodovaní o uložení trestu.

Súd má za to, že všetky skutočnosti, ktoré závažnosť skutku zvyšujú našli svoje zohľadnenie v konečnom výpočte trestnej sadzby vo výmere 11 až 15 rokov. Je tu vyjadrená okolnosť, že obžalovaný spáchal skutok na tehotnej žene a že ani gravidita poškodenej ho nezastavila v jeho konaní, pričom podľa vyjadrenia znalca, prvok tehotenstva u poškodenej mal byť alarmujúci aj u sexuálne deviantných jedincov, ktorý by ich mal zastaviť, aby ani nezačali so sexuálne agresívnym konaním. Tiež je tu zohľadnené, že obžalovaný sa skutku dopustil v rodinnom dome, v ktorom býva poškodená spolu so svojim priateľom, čo predstavuje priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. g/ Tr. zákona i to, že sa konaním dopustil viacerých trestných činov - priťažujúca okolnosť podľa § 37 písm. h/ Tr. zákona. Vo zvýšenej trestnej sadzbe sa prejavilo aj to, že obžalovaný sa opakovane dopustil násilného zločinu, keď už v minulosti bol dvakrát odsúdený za násilné trestné činy. Navyše sa obžalovaný dopustil posudzovaného skutku počas plynutia skúšobnej doby podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody. V súvislosti s tým, súd poukazuje aj na to, že v prípade právoplatného odsúdenia v tejto veci, bude obžalovanému pravdepodobne nariadený aj zvyšok nevykonaného trestu odňatia slobody vo výmere vyše dvoch rokov.

Naproti tomu stoja skutočnosti svedčiace v prospech obžalovaného. Predovšetkým je to samotný postoj obžalovaného k aktuálne spáchanej trestnej činnosti, keď obžalovaný sa k spáchaniu trestného činu priznal a tento úprimne oľutoval. Zo záverečnej reči obžalovaného vyplynulo, že si svoje ochorenie uvedomuje a chce sa liečiť. Nemožno prehliadnuť ani konštatovanie znalca v znaleckom posudku, že obžalovaný doteraz nebol odborne poučený o podstate východísk deviantného pudenia a že aj keď ide u obžalovaného o vrodený a celoživotný stav, táto choroba mu bola diagnostikovaná až pri tomto znaleckom skúmaní. Je pritom pravdepodobné, že sexuálna deviácia spolupôsobila aj pri predchádzajúcich násilných konaniach obžalovaného, za ktoré bol odsúdený. V jeho prospech tiež svedčí priaznivá prognóza resocializácie i priaznivá prognóza úspešnosti navrhovanej sexuologickej liečby. Pokiaľ ide o osobu obžalovaného súd prihliadol aj na tú skutočnosť, že bol v detskom veku sexuálne zneužívaný blízkou osobou a taktiež prihliadol na pozitívne hodnotenia obžalovaného tak zo strany obce ako aj zo strany Ústavu na výkon väzby a ústavu na výkon trestu odňatia slobody v Prešove.

Po zohľadnení všetkých vyššie uvedených skutočností považoval súd vo vzťahu k obžalovanému za primeraný trest odňatia slobody vo výmere 9 rokov za súčasného uloženia ochranného liečenia, ktorý dostatočne odráža závažnosť jeho konania i morálne odsúdenie konania obžalovaného zo strany spoločnosti.

Vzhľadom na závery znaleckého posudku znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, sexuológia, ako aj vzhľadom na aplikáciu ustanovenia § 39 ods. 2 písm. c/ Tr. zákona, uložil súd obžalovanému ochranné sexuologické liečenie ústavnou formou v súlade s § 73 ods. 1 Tr. zákona. Súd mal za to, že obžalovaný spáchal trestný čin v stave zmenšenej príčetnosti a pre zistenú sexuálnu deviáciu, ktorá doposiaľ nebola nijako liečená, je povinnosťou spoločnosti zabezpečiť a poskytnúť obžalovanému adekvátnu liečbu, pretože len tak sa aj po prepustení obžalovaného na slobodu zabezpečí ochrana spoločnosti, ako je to zdôraznené v ustanovení § 39 ods. 2 písm. c/ Tr. zákona. Podľa § 73 ods. 2 písm. d/ Tr. zákona uložil súd obžalovanému aj znalcom navrhované ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou, pretože, ako to zdôraznil odvolací súd, obžalovaný môže zvládnuť svoju sexuálnu deviáciu za predpokladu, že nebude požívať alkoholické nápoje.

Keďže poškodená si v prípravnom konaní neuplatnila nárok na náhradu škody, nebolo potrebné o ňom rozhodovať.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomu rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho oznámenia na Okresnom súde Svidník.

Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku.

Rozsudok môže odvolaním napadnúť prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokolvek výroku, obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka, okrem výroku o vine v rozsahu, v ktorom súd prijal jeho vyhlásenie, že je vinný, alebo vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, poškodený pre nesprávnosť výroku o náhrade škody, zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o zhabaní vecí. Rozsudok možno napadnúť odvolaním len v niektorej jeho časti alebo sa odvolania výslovne vzdať. Rozsudok možno napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba.

Za obžalovaného môže podať odvolanie aj jeho zákonný zástupca a obhajca a u mladistvého tiež orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.